

Küresel piyasalarda risk iştahında zayıf seyir sürüyor

Küresel piyasalarda risk iştahu dün zayıf bir seyir izledi. Belli başlı ekonomilerde veri takvimi sakinken, artan enflasyonist kaygılar ABD Merkez Bankası'nın (Fed) bu haftaki toplantısında para politikası faizlerini 75 baz puan artırabileceği beklentilerini güçlendirdi. Kredi derecelendirme kuruluşu Fitch küresel ekonomiye dair beklentilerini aşağı yönlü güncelledi. Bu durum tahvil faizlerinde yükselişe ve riskli varlıklarda sert satışlara yol açtı. ABD 2 yıllık tahvilin faizi 30 baz puan yükselişle %3,37'ye, 10 yıllık tahvilin faizi 20 baz puan artışla %3,36'ya çıktı. Dolar hem gelişmiş diğer ekonomilerin hem de gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri karşısında güç kazandı. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %3,6, MSCI dünya hisse senedi endeksi %3,7 geriledi. Güvenli liman arayışı ve enflasyon endişelerine rağmen dolardaki güçlenme ile altın fiyatları %2,8 düştü. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı ise %0,2'lik sınırlı yükseliş kaydetti.

Türk finansal varlıklar karışık bir seyir izledi. Nisan'da ekonomik aktiviteye dair veriler güçlü bir görünüm çizerken, ödemeler dengesinde genişleme hizmetlerdeki toparlanma ile görece sınırlı kaldı. TCMB ise İhracat Ve Döviz Kazandırıcı Hizmetler Reeskont Kredisi Uygulama Talimatı'nı güncelledi. Verilerin piyasa fiyatlamalarına yansımaları sınırlı kalırken, TL dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,4 değer kaybetti. Ülke risk primi ve dolar cinsi tahvil faizleri yükselirken, Borsa İstanbul 100 ve 30 gösterge endekslerinde sırasıyla %1,3 ve %1,1 düşüş yaşandı. TL cinsi tahvil faizlerinde gerileme sürdü.

Yeni günde küresel piyasalarda risk iştahındaki zayıf seyir sürüyor. Bu sabah tahvil faizlerindeki yükselişi sınırlamak üzere Japon Merkez Bankası (BoJ) varlık alımlarını daha uzun vadeli kapsayacak şekilde genişletse de riskli varlıklarda dünden kalan eğilimlerle satış baskısı devam ediyor. Gün içinde jeopolitik gelişmelere dair haberlere ek olarak ABD'de Mayıs ayı üretici fiyatları enflasyonu ve Almanya yatırımcı güven endeksi (Zew) Haziran ayı sonuçları yakından izlenecek. Yurtiçinde veri takvimi sakinken, Türk finansal varlıkların seyri açısından küresel eğilimler ve ekonomi dışı gelişmelere yönelik haber akışının önemli olabileceği düşünülüyor.

Günlük Deđişimler

Dolar/TL	17.25 ▲ 1.0%	BİST 100	2,510 ▼ -1.3%
TR 2Y	25.64 ▼ -17 bp	TR 10Y	21.57 ▼ -79 bp
DXY	105.1 ▲ 0.9%	MSCI Dünya	2,545 ▼ -3.7%
Altın (ons, \$)	1,819 ▼ -2.8%	ABD 10Y	3.36 ▲ 20 bp
Brent (varil, \$)	122.3 ▲ 0.2%	Karbon (ton, €)	81.5 ▼ -0.4%

Not: Veriler bir önceki işlem günü kapanışlarını baz almaktadır.

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	1.0%
Dolar/Brezilya Reali	2.6%
Dolar/Meksika Pesosu	2.5%
Dolar/Güney Afrika Randı	1.7%
Dolar Endeksi	0.9%
Dolar/Japon Yeni	0.0%
Euro/Dolar	-1.0%
JP Morgan GOÜ Endeksi	-1.2%
Dolar/Rus Rublesi	-1.3%
İngiliz Sterlini/Dolar	-1.5%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	-2.4%
MSCI Asya Pasifik	-3.1%
MSCI Avrupa	-3.3%
MSCI GOÜ	-3.6%
MSCI GOÜ Avrupa	-3.6%
MSCI Dünya	-3.7%
MSCI Kuzey Amerika	-3.9%
MSCI Latin Amerika	-4.4%

Günün Önemli Veri ve Geliřmeleri

Ülke	Veri / Geliřme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Euro Bölgesi	Sanayi Üretimi (yıllık değişim)	Nisan	-%2,0	-%1,8
ABD	ÜFE (aylık değişim)	Mayıs	%0,8	%0,5

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

Fitch küresel büyüme tahminlerini aşağı çekti. "Sıkı Para Politikasının Dönüşü" başlığıyla yayımladığı raporda enflasyon ve kısıtlayıcı para politikasının dünya ekonomisinin büyüme hızını azaltacağını belirtti. Küresel ekonomiye ilişkin büyüme tahminlerinin düşürüldüğü raporda, dünya ekonomisinin bu yıl %2,9, 2023 ve 2024'te %2,7'şer büyümesinin beklendiği kaydedildi. Fitch, Mart ayında açıkladığı tahminlerinde küresel ekonominin 2022'de %3,5 ve 2023'te %2,8 büyüyeceğini öngörmüştü. Kuruluş Türkiye ekonomisinin bu yıl %4,5, 2023'te %3 ve 2024'te %2,9 büyümesini beklediği kaydetti. Fitch, daha önce Türkiye'nin bu yıl %2,4 ve 2023'te %3,2 büyüyeceğini öngörmüştü.

TCMB TL cinsi reeskont kredisi kullanacak ihracatçılar için vadeleri uzatırken, faiz oranlarını da düşürdü. Basında yer alan habere göre, İhracat Ve Döviz Kazandırıcı Hizmetler Reeskont Kredisi Uygulama Talimatı'nda yaptığı güncelleme ile TCMB TL reeskont kredilerinde azami vadeyi 360 güne, savunma sanayi için azami vadeyi 720 güne çıkardı. Ek olarak TL reeskont kredi faizi indirimlerinde, mevcut taahhüde dayalı yapıyı iptal ederek yeniden düzenledi. Buna göre, TL reeskont faizleri, 0-90 gün için politika faizinin 300 puan, 91-180 gün için politika faizinin 200 puan ve 181-720 gün için politika faizinin 100 puan altında olacak. TL reeskont kredilerinden yararlanmak için ihracat bedellerinde uygulanmakta olan mevcut %40 Merkez Bankasına satış koşuluna ilave olarak, firma en az %30'unu bir bankaya satmayı taahhüt edecek. Görünmeyen İşlemlere Genelgesi kapsamında da firmalar benzer koşullarda bu uygulamadan yararlanabilecek. TL reeskont kredisi kullanan firmaların ilk satış işleminden itibaren bir ay süreyle satılan döviz tutarını yeniden satın almamayı taahhüt etmesi gerekecek.

Sanayi üretimi Nisan'da aylık bazda yataya yakın kalırken, yıllık bazda beklentilerin üzerinde artış kaydetti. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış veriler toplam sanayi üretiminin Mart'a göre yatay kaldığını gösterirken, imalat sanayi üretiminde %0,1 artışa işaret etti. Aynı ayda yıllık bazda toplam sanayi üretimi %10,8, imalat sanayi üretimi %11,9 ile öncü verilerin işaret ettiği kadar güçlü geldi. Ana faaliyet kollarında Nisan'da karışık bir görünüm ortaya çıktı. Enerji üretimi aylık bazda %2,5 daralırken, ara malı üretimindeki gerileme %1,9 olarak gerçekleşti. Dayanıklı tüketim malı üretiminde %1,3 azalış yaşanırken, dayanıksız tüketim malı üretiminde gerileme %0,1 ile sınırlı kaldı. Bununla birlikte, toplamda sanayi üretimini dengeleyen aylık bazdaki %7,6'lık artış ile sermaye malı üretimi oldu. Yıllık bazda ise ana faaliyet kollarında büyüme farklılaşan performanslarla da olsa sürerken, ara malı ve enerji dışında momentum göstergelerinde hızlanma ortaya çıktı. Teknoloji yoğunluklarına göre bakıldığında yüksek teknoloji ürünlerin imalatında aylık bazda %23,5 artış kaydedilirken, diğerlerinin üretiminde daralma yaşandı. Diğer ulaşım araçları Nisan'da sanayi üretimine en yüksek katkıyı yapan faaliyet kolu olurken, gıdadaki daralma sınırlayıcı unsur oldu.

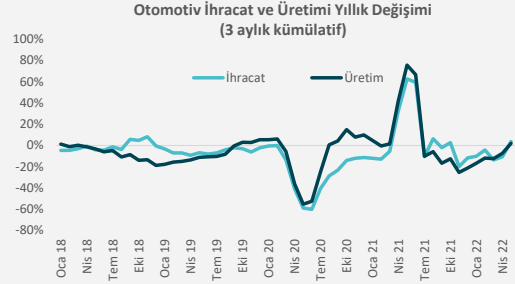
Geçtiğimiz aylarda yavaşlayan perakende satışlar ve ciro Nisan'da hızlandı. Aylık bazda reel perakende satışlar %2,1 ile son ayın en hızlı artışını kaydetti. Yıllık bazda ise perakende satışlar %14,7 arttı. Bu dönemde reel olarak gıda, içecek ve tütün %3,5 gerilerken, otomotiv yakıtı %3,2 arttı. Çekirdek perakende satışlarda ise aylık bazda genele yayılan artışlar gözlemlendi. Toplam ciro endeksi aylık bazda %6,0 ile önceki aya göre daha yavaş artarken, nominal olarak yıllık bazda %128,8 artışa işaret etti. Reel olarak bakıldığında ise Nisan'da yıllık bazda ciro artışı %33,6 ile son sekiz ayın en yüksekini buldu. Toplam ciro artışının aylık bazdaki değişimlerine bakıldığında en yüksek artışın %8,2 ile inşaatla olduğu görülürken, bunu %7,1 ile ticaret, %6,5 ile hizmet ve %4,1 ile sanayi izledi.

Nisan'da cari açığı genişleme hız keserken, çekirdek dengedeki iyileşme sürdü. 2021 Nisan'da 1,5 milyar dolar olan cari işlemler açığı 2022'nin aynı ayında 2,7 milyar dolara çıktı. Aynı dönemde altın hariç cari açık 1,5 milyar dolardan 2,3 milyar dolara yükseldi. 2021 Nisan'da 1,1 milyar dolar olan altın ve enerji hariç çekirdek cari fazla 2022 Nisan'da 4,0 milyar dolara yükseldi. Bu gelişmelerle 12 aylık toplam cari açık Mart ayındaki 24,5 milyar dolardan 25,7 milyar dolara genişlerken, altın ve enerji hariç çekirdek cari fazla 34,5 milyar dolardan 37,4 milyar dolara yükseldi. Nisan'da dış ticaret açığındaki genişlemeye ve taşımacılık gelirlerindeki artış görece yavaş kalmasına rağmen turizm öncülüğünde hizmetlerde gözlenen güçlü toparlanma cari açığındaki genişlemeyi sınırladı. Söz konusu dönemde sermaye çıkışı yavaşlarken, cari açığın finansmanında kısa vadeli borçlanma ve net-hata noksan kalemleri önemli rol oynadı. Resmi rezervler 3,2 milyar dolar artarken, net hata-noksan kaleminden 4,5 milyon dolar giriş meydana geldi.

Şirket ve Sektör Haberleri

Karadeniz doğal gazının ilk fazında günlük 10 milyon metreküp aktarım olacak. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın yaptığı konuşmada, Karadeniz'deki doğal gazın 2023'ün birinci çeyreğinde hanelerde kullanılmaya başlanacağını belirtirken ilk fazda günlük 10 milyon metreküplük bir aktarım olacağını ifade etti. Cumhurbaşkanı Erdoğan ayrıca, Sakarya Gaz Sahası'nda pik üretime 2026 yılında ulaşacağını sözlerine ekledi. Bahsi geçen günlük 10 milyon metreküplük miktar ortalama tüketiminin %5'i civarında.

Otomotiv Sanayii Derneği (OSD) Mayıs ayı verilerini açıkladı. Buna göre, geçtiğimiz ay otomotiv ihracatı bir önceki yılın aynı ayına göre %51,6 artarak 78.650 adet oldu. Geçtiğimiz sene çip krizi sebebiyle gerçekleşen üretim duruşlarının neden olduğu düşük baz sonucu yıllık olarak yükseliş kaydeden Mayıs ayı ihracatı, son 5 yıl ortalamasının %12,6 gerisinde kaldı. Otomotiv endüstrisinin ihracat tutarı bu dönemde yıllık %20,2 yükseldi ve 2,33 milyar dolar olarak gerçekleşti. Mayıs'ta sektörün üretimi %25,5 arttı ve 103.984 adet oldu. Yılın ilk beş ayı itibarıyla ihracat ve üretim rakamları yıllık olarak sırasıyla %2,8 ve %3,8 azalış gösterdi.

Abu Dabi Kalkınma Holdingi (ADQ) Türk ilaç firması Birgi Mefar'ı satın almak için anlaşta. ADQ firmasının steril enjekte edilebilir ürünler üreticisi Birgi Mefar Group'u satın almak için nihai bir anlaşma imzaladığı açıklandı. Birgi Mefar, Avrupa ve Asya pazarları dahil 30'dan fazla ülkeye ihracat yapıyor. Anlaşmanın finansal ayrıntıları açıklanmadı.

Citigroup emtialarda 50 yılın en büyük şokunu bekliyor. Citigroup, bu yıl beklenen emtia şokunun 1970'lerin başındaki petrol krizi sırasında küresel ekonominin yaşadıklarına benzer bir seviyede gerçekleşeceğini ifade etti. Kuruluş, küresel emtia alıcılarının 2022 yılında artan fiyatlar sebebiyle üreticilere 2019'a kıyasla 5,2 trilyon dolar daha fazla ödeme yapmayı öngördüklerini ve bu artışın küresel hasılanın %5'ine tekabül ettiğini ifade etti.

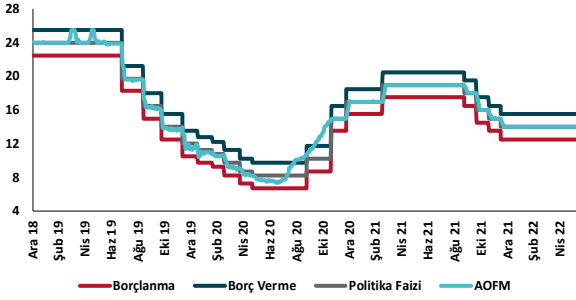
Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) tarımda yüksek girdi maliyetlerinin küresel gıda piyasalarında yaşanan sıkıntıların daha uzun sürmesine neden olabileceğini belirtti. FAO tarafından yayınlanan Gıda Görünümü Raporu'nda, çiftçilerin girdi maliyetlerini gösteren endeksin rekor seviyeye ulaştığına ve bu artışın geçtiğimiz yıl gıda fiyatlarında yaşanan artışın üzerinde olduğuna dikkat çekildi. Gübre gibi tarımsal girdi maliyetlerindeki artışın çiftçiler açısından üretimi artırma noktasında caydırıcı olacağına işaret edilen raporda, rekor ithalat faturalarıyla karşı karşıya kalan yoksul ülkelerde gıda güvenliğinin tehdit altında olduğu belirtiliyor. Rapora göre, küresel gıda ithalat faturası bu yıl %3'lük artışla 1,8 trilyon dolara yükselerek yeni bir rekora ulaşma yolunda ve söz konusu artışın büyük kısmını yüksek fiyatlar ve nakliye maliyetleri oluşturuyor.

Dünya Bankası'nın çalışması Türkiye'nin yeşil dönüşüm ve emisyon azaltımı için etkili ve uygun eylemleri devreye alması halinde önümüzdeki 20 yılda 146 milyar dolarlık tasarruf sağlayabileceğine işaret ediyor. Bu rakam dönüşüm için ihtiyaç duyulan yaklaşık 165 milyar dolarlık yatırımın üstüne elde edilen net kazançla işaret ediyor. Çalışmada, elde edilecek tasarrufun önemli kısmının yakıt ithalatının azaltılması ve hava kirliliği nedeniyle oluşan sağlık harcamalarının gerilemesinden kaynaklanacağı belirtiliyor. Dünya Bankası Türkiye'nin 2053 yılında net sıfır hedefine ulaşması için elektrik sektörünün karbonsuzlaştırılması, bina ve ulaşımda enerji verimliliği ve elektrifikasyon ile sanayi ve tarımda emisyonların azaltılmasına odaklanması gerektiğini hatırlatıyor.

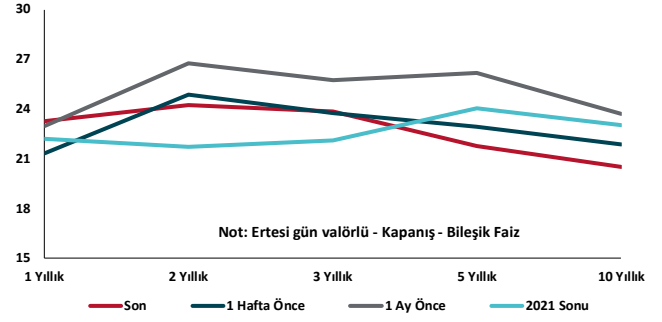
Kalkınma Gündemi

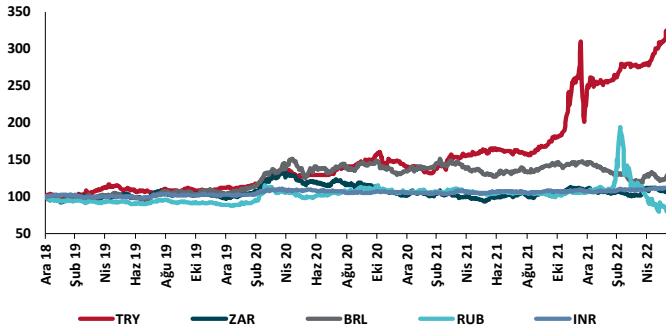
TCMB Faiz Koridoru

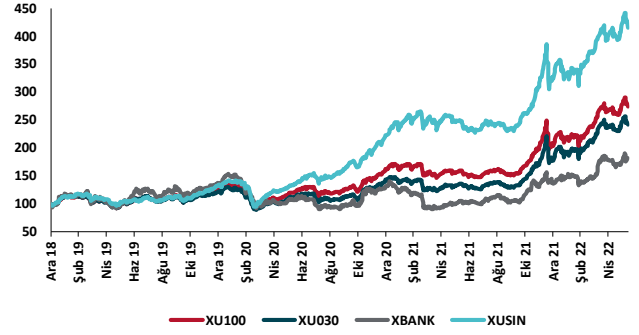
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

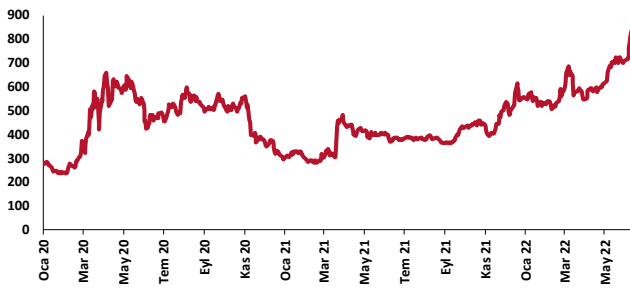
USD/GOÜ Para Birimleri (31/12/2018=100)

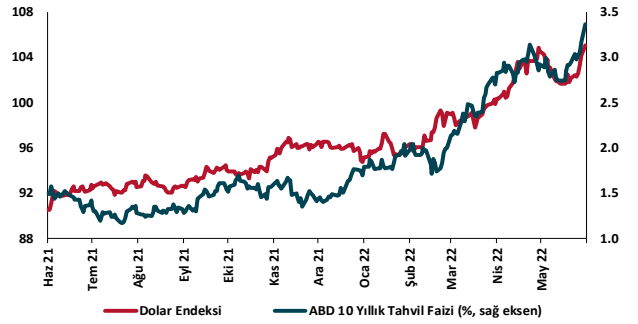
Ulusal Hisse Endeksleri (31/12/2018=100)

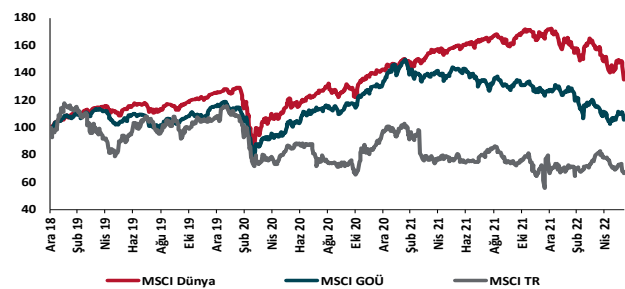
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

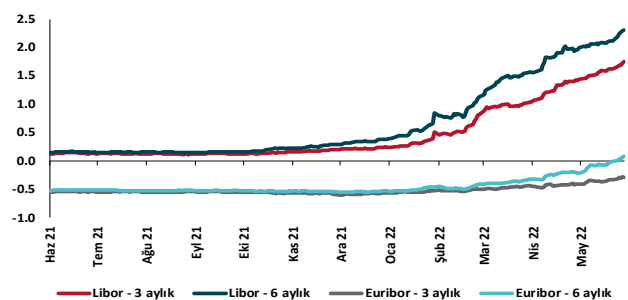
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (31/12/2018=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2022 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.